

SDP:n luottamusta vahvistavat kasvutoimet

SDP esittää kattavan paketin toimenpiteitä, jotka keskittyvät talouskasvun nopeaan elvyttämiseen ja luottamuksen palauttamiseen. Ohjelmassa yhdistyy veronkevennykset, investointien vauhdittaminen, työmarkkinatoimet sekä pitkän aikavälin kasvurahoituksen vahvistaminen. Toteuttamalla nämä toimenpiteet voidaan Suomen talous saada käännettyä vahvemmalle kasvu-uralle.

Tilannekuva

- Hallituksen toimet ovat asiantuntijoidenkin mukaan heikentäneet kasvunäkymiä.
- Korkotaso on laskenut, inflaatio taittunut ja reaalitytulot ovat kasvussa, mutta säästämisaste korkealla.
- Kotitaloudet eivät uskalla kuluttaa, ja yritykset epäröivät investointeja.
- Talouspolitiikan arviointineuvosto on todennut, että kokonaiskysyntää heikentävien leikkausten tekeminen tässä tilanteessa ei ole perusteltua.
- Työmarkkinoiden epävakaus on riski kasvulle, eikä hallituksen pidä kärjistää tilannetta.

Tavoitteet

- Nopeasti vaikuttavilla toimilla palautetaan luottamus ja vauhditetaan kasvua.
- Parannetaan kuluttajien ja yritysten luottamusta talouteen ja tulevaisuuteen.
- Tuetaan investointeja ja työmarkkinoiden vakautta, avataan kasvupotentiaalia.

Toimenpiteet: 5+1 kokonaisuutta

1. Luottamuslekalla kulutukseen vauhtia

- Ansiotuloverotukseen 500 miljoonan euron kevennys alle 90 000 euron vuosituloille.
 - Työtulovähennyksen ja eläketulovähennyksen palautus.
 - Lapsivähennys, korotettu vähennys ikääntyneille ja pitkäaikaistyöttömille.
 - matkakuluvähennyksen parantaminen.
- Rakennusalan tukipaketilla vauhditetaan asuntomarkkinoita ja rakentamista.
 - Varainsiirtoverovapaus palautetaan ensiasunnon ostajille.
 - Korotetaan erityisryhmien investointiavustusta.
- Energiamurrosta tuetaan 140 miljoonan euron korjausrakentamisen tukipaketilla.

2. Pienyrityksistä kasvuvoimaa

- Arvonlisäverovelvollisuuden alaraja nostetaan 30 000 euroon.
- Kotitalousvähennyksen korotettu prosentti ja aiempi omavastuu palautetaan kotipalveluiden osalta.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottajaksi rekisteröitymistä kevennettävä.
 - Kohtuullistetaan käsittelymaksua.
 - Myös muille pienyrityksille kuin yksinyrittäjille toiminnan aloittamisen mahdollisuus ilmoitusmenettelyllä.
 - Määritetään laissa kohtuullinen enimmäisaika hakemusten käsittelylle.
- Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) annetaan oikeus puuttua kohtuuttomiin sopimusehtoihin ja harhaanjohtaviin markkinointikäytäntöihin.
 - Pienyritysten kannalta olennaista mm. velvoittavat maksuajat.

3. Investointeihin vauhtia

- Investointien verokannustimen kesto pidennetään ja alaraja madalletaan.
 - Kesto vähintään kaksi vuotta ja investointien alarajaa alemmas.
- Pidetään kiinni päästövähennystavoitteista, jotta vihreän siirtymän investoinnit pysyvät houkuttelevina ja kannattavina.
 - Päästövähennyksiä pitää jatkaa kunnianhimoisella linjalla niin Suomessa kuin Euroopassa.
 - EU:ssa ei pidä ottaa takapakkia vihreän siirtymän toimissa vuotta 2019 edeltäneeseen aikaan.
- Tarvitaan EU:n investointirahasto, jolla houkutellaan vihreitä investointeja Eurooppaan ja suitsitaan jäsenmaiden välistä valtioneuvostokilpailua.
- Itä- ja Pohjois-Suomen ohjelmien toteuttamiseen on varattava rahoitusta.

4. Varmistetaan työvoiman saatavuus

- Kasvatetaan määrätietoisesti työhön johtavaa maahanmuuttoa ja pidetään nettomaahanmuutto vähintään 40 000 henkilössä vuosittain. Kolminkertaistetaan erityisasiantuntijoiden vuosittainen määrä.
 - Kahden viikon palvelulupaus koko maahanmuuttoprosessiin, ei vain lupakäsittelyyn.
 - Yhden luukun digitaalinen palvelupiste käyttöön.
 - Maiden kahdenväliset sopimukset käyttöön osajien houkuttelemiseksi.
 - Peruutetaan hallituksen kiristykset maahanmuuttoon (mm. 3/6 kk sääntö).
 - Otetaan työnhakuviisumi käyttöön rajatulle kohderyhmälle.
 - Laajennetaan avainhenkilöverotusta osajien houkuttelemiseksi.
- Mahdollistetaan ikääntyvien työskentely yhä pidempään.
 - Toteutetaan verokannustin kannustamaan osa-aikaiseen työntekoon eläkkeellä.

- Työnantajille velvoite sovittaa työtä ikääntyvälle sopivaksi.
- Parannetaan kannusteita osa-aikatyöhön ja puututaan vastentahtoiseen osa-aikatyöhön.
 - Palautetaan suojaosa asumistukeen ja sidotaan samalla suojaosan suuruus suhdannetilanteeseen.
 - Lisätään työntekijän oikeutta saada lisätöitä.
- Parannetaan ylivelkaantuneiden kannusteita työskentelyyn.
 - Lyhennetään ulosottoaikoja siten, että ulosottoaika on normaalisti 5 vuotta ja 10 vuotta, jos korvaus saatava perustuu rikokseen.
 - Lyhennetään myös velkojen vanhentumisaikoja tapauksissa, joissa vanhenemista ei erikseen katkaista tehokkaalla perinnällä.

5. Satsauksia osaamisen kehittämiseen ja TKI:hin

- Poistetaan rajoitteet opiskella työttömyysturvalla, kunhan noudattaa henkilökohtaista työllistymissuunnitelmaa.
- Parannetaan osaavan työvoiman tarjontaa ja mahdollistetaan työelämän aikainen osaamisen kehittäminen rakentamalla uusi työllisyysrahaston kautta rahoitettu aikuiskoulutustuki.
- Laitetaan vauhtia uutta luovaan TKI-toimintaan.
 - Pidetään kiinni parlamentaarisesta sovusta ja TKI-panostuksista.
 - Kaksinkertaistetaan vuosittain Suomeen tulevien kv-tutkijoiden määrä.
 - Vauhditetaan yksityisiä TKI-panostuksia esimerkiksi tuplaamalla yritysten TKI-yhdistelmävähennys ja/tai lisäämällä TKI-yhdistelmävähennykseen verohyvitysmekanismi.

+1: Miljardien loikka kotimaiseen kasvurahoitukseen

Ongelma

- Suomi laahaa jäljessä muuta Eurooppaa ja etenkin Yhdysvaltoja – tarvitaan käänne!
 - Euroopassa ei ole 50 vuoteen syntynyt yhtään yli 100 mrd. euron markkina-arvon yritystä, kun samaan aikaan USA:ssa on tyhjästä kasvanut kuusi yritystä.
 - Yksisarvisia, eli yli miljardin arvoisia listaamattomia yrityksiä, on Suomessa vain 10-15, kun taas EU:ssa niitä on 263, Kiinassa 387 ja Yhdysvalloissa 1539.
 - Nämä ja monet muut yritykset ovat kasvaneet VC-rahoitusmallin tukemana startupeista.
- Suomessa on hyvin saatavilla riskipääomarahoitusta alkuvaiheen nuorille innovatiivisille yrityksille, mutta myöhäisemmän vaiheen rahoitus muodostuu isoksi haasteeksi.

- Informaatio-ongelmien ja korkean riskin vuoksi VC-rahoitus toimii tehokkaimmin paikallisilla markkinoilla. Suomeen isot sijoitukset kuitenkin lähinnä ulkomailta.
- Suomen VC-rahoituksen määrä suhteessa talouden kokoon on korkea, mutta absoluuttisesti liian pieni.
 - Yleensä skaalautumisvaihe vaatii suurta pääoman absoluuttista määrää. Sellaista ei pysty Suomessa tällä hetkellä tarjoamaan yksikään rahasto.
- Suomessa ei ole lainkaan viimeisimmän vaiheen "globaalin skaalautumisen" rahastoyhtiöitä tai -rahastoja.
- Suomalaisten institutionaalisten sijoittajien rahaa ohjautuu liian vähän VC-puolelle.

Ratkaisu

Annetaan miljardien loikka kotimaiseen kasvurahoitukseen ja vahvistetaan samalla kotimaista omistajuutta.

1. Sijoitetaan vuosittain vuoteen 2030 asti 200 miljoonaa euroa Tesin kautta yksityisiin kasvurahastoihin. Siis yhteensä miljardi euroa. Valtio siis allokoisi uudelleen omistuksiaan sinne, mistä suurimmat tuotot ovat viimevuosina tulleet - listatusta omaisuudesta listaamattomaan kasvumarkkinaan.
 - Tehdään parlamentaarinen sitoumus rahoituksen jatkuvuudesta 2030 asti.
2. Esitellään kotimaisille institutionaalisille sijoittajille vapaaehtoinen "Suomi sitoumus", jolla vahvistetaan kotimaista kasvurahoitusta.
 - Mallia kansainvälisistä esimerkeistä: UK Mansion House Compact, Saksan WIN ja Ranskan TIBI
 - Iso-Britanniassa mukana olevat eläkerahastot tähtäävät viiden prosentin allokaatioon listaamattomiin yrityksiin vuoteen 2030 mennessä.
 - Kotimaiset institutionaaliset sijoittajat kuten eläkerahastot sitoutuisivat sijoittamaan enemmän listaamattomiin yrityksiin yksityisten kasvurahastojen kautta (esim. 3 % eläkevaroista).
 - Tavoitteena vahvistaa yksityisiä kasvurahastoja vähintään neljällä miljardilla eurolla vuosikymmenen loppuun mennessä.